

DE VIER WAARHEDEN

Werkmap 2: Monument Detective Toolkit

En nu op pad, we gaan naar buiten om een of meerdere monumenten te verkennen.

Waar zijn monumenten voor? Hoe werken ze?

Dit is een toolkit voor het decoderen van monumenten. Overleg met je docent welk monument jullie gaan onderzoeken en stel jezelf deze vragen. Het lijkt heel veel, maar als je bezig gaat merk je dat het best meevalt!

1. Wat is het?

Is het een standbeeld of plaquette of een andere vorm van monument of gedenkteken? Het kan iets veel groters zijn - een hele straat of iets als een park of sportstadion.

2. Wat of wie wordt er herinnerd?

Probeer zoveel mogelijk te weten te komen over de persoon of Personen. Over welke gebeurtenis gaat het? Voor meer bekende mensen en evenementen kunt je online informatie vinden. Wikipedia is een goede plek om te beginnen, maar probeer ook meer betrouwbare bronnen te vinden zoals een museum, archief of bibliotheek.

3. Hoe worden ze herinnerd?

Monumenten zijn altijd selectief. Ze portretteren mensen of gebeurtenissen op een bepaalde manier. Wat wordt er precies van deze persoon of gebeurtenis herinnerd? Wie is de kunstenaar en wat is de vorm van het monument? Is er iets dat je opvalt of ongewoon is?

4. Hoe ziet het eruit?

Wat is de grootte van het monument? Vorm? Plaats? Is het abstract of figuratief? Als er een figuur is, hoe zien die er dan uit? Wat is de pose? Is er tekst en wat staat er? Waarom koos de kunstenaar ervoor om het monument er zo uit te laten zien - wat zeiden ze?

Portret van Michiel de Ruyter
door Ferdinand Bol
(Westfries Museum)

5. Waar is het?

In welk deel van de stad of platteland ligt het? Wat zit er omheen? Is het in de open lucht of verborgen? Ligt het dicht bij andere monumenten of gedenktekens? Zo ja, wat zijn dat en is er een verband?

Vergeet niet dat het gedenkteken misschien is verplaatst. Je zou bijvoorbeeld kunnen kijken naar historische kaarten en misschien kan je ook vinden waarom het is verplaatst.

6. Wanneer is het gemaakt?

Staat er een datum op het monument of andere aanwijzingen hierover? Was het op een verjaardag, of dicht bij iemands dood, of jaren later? Als je geen datum kunt vinden, moet je misschien online of in oude kranten wat verkennen of de historische kaarten gebruiken om te zien wanneer deze verschijnt.

7. Wie heeft het hier neergezet?

Is er enig idee wie besloot om het monument te maken en ervoor te betalen? Daarvoor moet je even wat onderzoek doen. Monumenten verschijnen nooit zomaar. Iemand zet ze daar altijd neer.

8. Waarom?

Dat is een grote vraag.

Waarom denk je dat iemand een monument heeft geplaatst voor een bepaalde persoon of gebeurtenis?

Waar ze dat deden?

Wanneer ze dat deden?

En in de vorm die ze deden?

Wat was er op dat moment aan de hand?

Wie herdacht deze persoon?

Waarom werd deze gebeurtenis belangrijk gevonden?

Wat denk je dat dit gedenkteken bedoeld was om te zeggen tegen mensen in de stad?

Dit is het soort vraag dat vraagt om wat historici 'interpretatie' noemen. Dit betekent dat ze alle informatie die ze hebben ontdekt uit alle verschillende gestelde vragen nemen en deze samenvoegen met informatie van de plaats en tijd waarin ze geïnteresseerd zijn.

Hier is het erg handig om te proberen wat meer te weten te komen over wat er gebeurde toen het gedenkteken of monument werd geplaatst. Het herinneren van het verleden gaat vaak

over wat er op dat moment gebeurde. Om meer te weten te komen over de periode van de geschiedenis waarin het monument werd geplaatst, probeer dan een beetje te lezen over dat specifieke moment in een meer algemene geschiedenis van de stad of het land.

Als je eenmaal een idee hebt van die informatie, kun je dan proberen de grote vraag te beantwoorden waarom deze persoon, in plaats van iemand anders, werd herdacht?

Naast het stellen van deze historische vragen, kun je jezelf ook wat meer hedendaagse vragen stellen over je eigen emotionele reactie op het monument nu.

9. Hoe voel jij en andere mensen zich daarbij?

Probeer eens om je eigen gevoelens te beschrijven over dit monument.

Je kunt trots, onverschillig, geïntimideerd, boos, verveeld, nieuwsgierig zijn of andere gevoelens hebben.

Vraag een paar mensen om erachter te komen hoe ze zich ook voelen of doe wat onderzoek om daar achter te komen.

